

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-3 ta' Ottubru, 2008

Citazzjoni Numru. 405/2005

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentat fl-14 ta' Diċembru, 2005 li permezz tiegħu l-attriċi ppremettiet:

Illi l-kontendenti żżewġu fil-15 ta' Marzu, 1986, minn liema żwieġ twieldu żewġt itfal, **C** u **D**, li twieldu fit-30 ta' Awissu, 1986 u fit-28 ta' Jannar, 1989 rispettivament.

Illi l-ħajja konjugali bejn il-kontendenti ma għadhiex aktar possibbli minħabba li l-konvenut irrenda ruħu ħati lejn

martu l-attriċi ta' sevizzji, eċċessi, theddid u minacci kif ukoll ingurji, u wkoll minhabba inkompatibbiltà ta' karattri.

Illi b'digriet mogħti fil-21 ta' Jannar, 2005 fl-atti ta' l-Itra numru 1256/04, din l-Onorabbli Qorti awtorizzat lill-attriċi sabiex tipproċedi b'kawża għas-separazzjoni personali fit-terminu impost mil-liġi, liema terminu ġie estiż għal erba' xhur oħra bis-saħħa ta' digriet sussegwenti numru 1562/05 tas-26 ta' Ottubru, 2005.

Għaldaqstant, jgħid il-konvenut għaliex ma għandhiex din l-Onorabbli Qorti, għar-raġunijiet premessi u prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u opportuna:

1. tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-konjuġi Said minhabba r-raġunijiet hawn fuq imsemmija, bi ħtija esklussiva u unika tal-konvenut;
2. tikkundanna lill-konvenut sabiex iħallas lill-attriċi dik ir-retta alimentarja dovuta skond il-liġi, f'dik is-somma li tidher xierqa illi dina l-Onorabbli Qorti, b'dawk il-modalitajiet kollha tal-pagament, inkluż provvediment għaż-żieda perijodika biex tagħmel tajjeb għall-għoli tal-ħajja, li jogħgħobha tipprefiġġi din l-Onorabbli Qorti;
3. tordna li l-istess retta alimentarja tiġi mnaqqsa kull xahar mill-paga tal-konvenut mill-prinċipal tiegħu u li tiħallas direttament lill-attriċi;
4. tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti eżistenti bejn il-konjuġi, u tillikwida l-assi kollha appartenenti lill-konjuġi, okkorrendo bl-opera ta' periti nominandi, billi tiddividiha f'żewġ porzjonijiet u ope *sententiam* tassensja u tikkonsensja porzjoni lill-attriċi u porzjoni ieħor lill-konvenut, ossija jekk inhu l-każ tinnomina Nutar sabiex jirċievi l-att relattiv u kuratur biex jirrappreżenta lill-konvenut fl-eventwali kontumazzja fuq l-istess att.
5. tawtorizza lill-attriċi li żżid kunjom xubitha mal-kunjom taż-żwieġ.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjeż inklużi fl-ispejjeż dawk tal-proċedura quddiem il-medjatur, kontra l-konvenut li minn issa huwa ingunt in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet, ipprezentata fit-12 ta' Mejju, 2006, li permezz tagħha l-konvenut eċċepixxa bir-rispett:

1. Illi l-esponenti jaqbel li tiġi pronunzjata s-separazzjoni personali bejnu u bejn martu b'dana li hija l-attriċi li taħti għat-tifrik taż-żwieġ u dana minħabba adulterju flagranti da parti tagħha u abbandun tad-dar matrimonjali.

2. Illi l-esponenti m'għandux jiġi ordnat iħallas retta alimentari għal martu l-attriċi *stante* li hija taħdem u *se mai* għandha d-dħul tagħha.

3. Illi l-komunjoni ta' l-akkwisti għandha tiġi xolta b'dana li peress li ż-żwieġ tfarrak minħabba ħtijiet imputabbli lill-attriċi allura l-qasma ta' l-assi għandha tirrifletti dan il-fatt billi l-eċċipjenti jingħata sehem aktar minn l-attriċi.

4. Illi l-eċċipjenti m'għandux oġġezzjoni li l-attriċi tirreverti għal kunjom xubitha.

Bl-ispejjeż.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali, kompriżi d-diversi digriet i li tat l-istess Qorti.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi, tal-konvenut, ta' bint il-partijiet C, ta' iben il-partijiet D, u ta' missier l-attriċi E.

Semgħet lill-partijiet u lix-xhieda in kontro-eżami.

Rat il-verbal tas-seduta tat-30 ta' Mejju, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob pronunzjament tas-separazzjoni personali bejn il-partijiet. Il-konvenut m'huwiex jopponi għal din it-talba u jidher ċar illi l-kwistjoni li dwarha l-partijiet ma qablux hija dwar il-qasma tal-proprjeta' li għandhom bejniethom bħala komunjoni ta' l-akkwisti.

Ħareġ ċar mill-provi li l-attriċi telqet mid-dar iktar minn sitt snin ilu u llum qed tgħix ma' ħaddieħor u r-raġuni li hija tat lill-Qorti meta sarilha l-kontro-eżami kien li l-konvenut ma kienx jittrattaha tajjeb u kien iżommilha l-flus hu anke meta kienet taħdem u li ma kienx joħroġha u lanqas jagħtiha flus biżżejjed biex iżzomm il-familja. Il-Qorti, filwaqt li ma tistax teskludi xi wħud minn dawn il-lanjanzi, ma kinitx wisq konvinta mid-deposizzjoni tagħha, u ma għandha ebda dubju li kienet l-attriċi stess li tat lok għat-tkissir taż-żwieġ. It-tfal tal-partijiet, li llum huma magġorenni, baqgħu jgħixu mal-konvenut, u t-tifel lanqas irid ikellem lil ommu, għalkemm it-tifla għandha kuntatt regolari magħha. L-istess tifla li kienet marret tgħix ma' ommha għal xi żmien kellha wkoll żewġt itfal minn relazzjoni ma' ġuvni. Kollox allura jindika li l-livell ta' moralita' ta' l-attriċi ma huwiex wieħed għoli, u kif *gia'* ingħad kienet hi li tat lok għas-separazzjoni. Da parti tiegħu l-konvenut għalkemm seta' kellu xi difetti baqa' jgħix ma' uliedu fid-dar konjugali u rabbihom kif seta'. Dan il-Qorti bilfors trid tikkunsidrah meta tiġi biex tiddeċiedi l-kawża.

Ma hemmx allura ebda dubju li l-attriċi tilfet il-jedd li titlob manteniment minn żewġha *ai termini* ta' l-Artiklu 48(c) tal-Kapitlu 16 għaliex kienet u għadha responsabbli għal adulterju flagranti. *Oltre* dan billi l-attriċi tat lok għas-separazzjoni bl-azzjonijiet tagħha ċirka sitt snin ilu, ukoll trid tiegħu in konsiderazzjoni dan *ai termini* tas-sub-inciż (c) ta' l-istess artiklu.

Rigward il-qsim tal-proprjeta', apparti d-dar konjugali li dwarha l-Qorti ser tippovdi iktar 'il quddiem, prinċipalment il-komunjoni ta' l-akkwisti tikkonsisti f'oġġetti tad-dar (*household goods*), u xi vetturi. Il-konvenut għandu f'idejha sitt vetturi li pero' ħamsa minnhom huma ta' valur żgħir ħafna, u huwa biss il-vann Toyota li għandu ċertu valur. L-attriċi għandha Hyundai li tiswa' ftit inqas. Għalhekk il-Qorti ser tħalli l-vetturi f'idejn min qegħdin bħalissa u takkorda somma lill-attriċi biex tagħmel tajjeb għannuqqas fil-valur. Rigward l-oġġetti li hemm fid-dar hemm nuqqas ta' qbil dwar il-valur. Ma ngabet ebda valutazzjoni da parti tal-partijiet ħlief dawk arbitrarji tagħhom stess, u hemm anke nuqqas ta' qbil dwar kemm inxtraw l-oġġetti. Filwaqt li skond il-valutazzjoni ta' l-attriċi l-oġġetti fid-dar kienu jiswew wieħed u għoxrin elf, mija u sitta u għoxrin Lira Maltin (Lm21,126) u l-vetturi iktar minn għaxart elef Lira Maltin (Lm10,000) skond il-konvenut, uħud minn dawn l-oġġetti ġew sopravalutati (huwa esebixxa xi riċevuti fir-rigward), u l-vetturi ħafna inqas – ċirka tlett elef u mitejn Lira Maltin (Lm3,200). Il-Qorti ma għandhiex dubju li l-ammonti indikati mill-attriċi huma esaġerati, anke tenut kont tal-fatt li jekk *semmai* dawk kienu l-valuri meta nxtraw, illum dawn huma oġġetti użati u użati sew, u kwindi l-valur tagħhom żgur huwa inqas minn hekk. Il-Qorti għalhekk ser tassenja l-oġġetti lill-konvenut u *arbitrio boni viri* ser tordnalu jħallas tagħhom valur li fiċ-ċirkostanzi l-Qorti ser tillikwidah fl-ammont ta' għaxart elef Euro (€10,000), li jinkludi l-valur tal-karozzi.

Dwar id-dar konjugali ma hemmx dubju li hija tiffirma parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti, iżda l-Qorti ma tħossx li jkun ġust li l-konvenut ikollu jbiegħha f'dan l-istadju għaliex għalkemm it-tifel issa hu maġġorenni kemm il-konvenut u kemm it-tifel bħala parti mill-ambjent familjari tal-konvenut, ikollhom problemi sostanzjali jekk id-dar tinbiegħ minnufih, u dan għal raġunijiet ċari għaliex mhux faċli familja tiġi traslokata f'daqqa waħda. Għalhekk il-Qorti, skond l-Artiklu 55A ser tagħti dritt lill-konvenut jibqa' jabita fiha għal perjodu ta' ħames snin oħra meta mbagħad tinbiegħ, u r-rikavat jinqasam fi kwoti indaqs bejn il-partijiet wara li ssir il-valutazzjoni debita.

Il-Qorti għalhekk tiddeċiedi l-kawża billi filwaqt li tilqa' t-tieni u t-tielet eċċezzjonijiet tal-konvenut:

- 1. tilqa' l-ewwel talba u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet;**
- 2. tiċċhad it-tieni talba;**
- 3. tiċċhad it-tielet talba;**
- 4. tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti u taqsamha billi tassenja lill-konvenut l-oġġetti kollha li hemm fid-dar konjugali u l-vetturi vann Toyota, vann Transit, karozza Renault, vann Dodge, Peugeot 205 u vann ieħor Toyota u lill-attriċi l-vettura Hyundai, tordna lill-konvenut iħallas lill-attriċi s-somma ta' għaxart elef Euro (€10,000) bħala ekiparazzjoni; tassenja lill-konvenut id-dritt li jibqa' jgħix fid-dar konjugali għal ħames snin mil-lum u wara l-proprjeta' in kwistjoni ("address") tinbiegħ taħt l-awtorita' tal-Qorti wara li ssir id-debita valutazzjoni u r-rikavat jinqasam fi kwoti indaqs bejn il-partijiet;**
- 5. tawtorizza lill-attriċi żżid kunjom xubitha ma' kunjomha biż-żwieġ.**

L-ispejjeż tal-kawża jkunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----